

dag med det udtryffelige: Hver nu endelig at afgjøre den Sag, der saaledes i hele sit Indhold klarligen foreligger for hele Folket. Der gives derhos ingen anden Maade, hvorpaa dette i en passende kort Tid kan skee, end ved at forelægge den nærværende ordentlige Rigsdag de fornødne Lovudkast, og jeg skal i den Henseende henholde mig til, og ikke gjentage, hvad den ærede Rigsdagsmand fra Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) i sin Tid klarligt har udviklet.

Jeg skal i denne Henseende endnu kun gjøre opmærksom paa, at, hvis disse Lovforslag ikke blive forelagte den danske Rigsdag førend i en senere Tid, naar tillige de slesvigiske og holsteenske Stænder ere samlede, da blive vi i Birkeligheden trykkede fuldkomment ned til det samme Niveau med dem, ja, det er endog rimeligt, at de slesvigiske og holsteenske Stænder kunne faae større Indflydelse paa den endelige Afgjørelse, end vi. Vi kjende jo fra gammel Tid Slesvigholstenernes hovmodige Paastaaelighed og høittalende Tone, vi vide jo, at de ville finde Understøttelse hos hele den tydske Presse, og deels gennem denne, deels gennem deres hele private, men snilde og indflydelsesrige, reisende Diplomatie hos alle de tydske Regjeringer. Alt Dette kan give dem større sand Indflydelse paa den endelige Afgjørelse, end vor grundlovmæssige Ret. Men at trykke den danske Rigsdag ned til et Sideskytte til de slesvigiske og holsteenske Stænder, det er det Samme, som at udslette den hele Forskjel paa, at vi have Ret og de Uret, og at vi have seiret — thi ligeoverfor dem have vi seiret (Tscherning: Ganske vist!) — og at det er dem, som ere de besejrede. Vil Regjeringen ikke række Haanden til at gjøre Danmarks Ret til Uret, og Danmarks Seier til Nederlag, saa vil den tage denne Sag under fornøyet Overveielse, og jeg vil gjerne strax erklære, at mit endelige Botum i denne Sag vil være meget afhængigt af, hvorvidt jeg i den Henseende kan modtage nogen beroligende Erklæring; thi, have vi Udset til, at det hele Spørgsmaal vil komme for, ikke i et ganske foreløbigt Udcast, saaledes som det foreligger i den kongelige Kundgjørelse, men ordentlig med Kjød og Blod i bestemte Paragrapher,

saa at vi klarligen kunne see, hvad deri indeholdes, saa vil jeg for mit Vedkommende bære min Andeel i det Ansvar, at lade Regjeringen have fuldkommen Fred til at fuldføre de Ting, som den siger at have paabegyndt, fordi jeg saa veed, at der inden en rimelig kort Tid vil gives Rigsdagen tilstrækkelig Leilighed til, i tilbørligt Omfang at gjøre sin Indflydelse paa den endelige Afgjørelse gjældende.

Endelig skal jeg uden i Detaillen at følge de ærede Rigsdagsmænd, som have gennemgaaet Ministeriets Medlemmer enkeltviis, tillade mig at gjøre opmærksom paa, at en kun deelsvis Forandring i Ministeriet kan faae en stor Indflydelse paa Ministeriets Stilling ligeoverfor Rigsdagen og Folket, uden i mindste Maade at angribe den hele Combination. At angribe den hele Combination, det vide alle de Herrer, som have været sammen med mig paa Rigsdagen, har jeg stedse betegnet som meget betænkeligt, da det synes mig at paadrage den ligefremme Forpligtelse at stille en anden og bedre istedetfor. Derimod nægter jeg ikke, at Ministeriet gjør enorme Fordringer til Rigsdagens Tillid, og, hvis det ikke bryder sig om Rigsdagen, saa maa det dog i alt Fald bryde sig om det danske Folks Tillid og ønske, at staae for det værdigen og vel udrustet. Et meget nemt Middel til at forøge sine Kræfter, sin Anseelse og Indflydelse har det jo deri, at eet Ministerium er aldeles ubesat. Dernæst skal jeg meget gjerne ved denne som enhver Leilighed udtale den Overbeviisning, at Krigsministeren, denne Mumie af hvad der i status quo ante efter min Mening var det allernædigste af Alt, nemlig af Generalitetet, har stillet sig i et saa utilbørligt og ufømmeligt Forhold til Rigsdagen, at jeg ikke kan skjønne Andet, end at Regjeringen selv maa ønske at kunne frigjøre sig for denne Byrde. I alt Fald haaber jeg, at Hans Majestæt ikke ligegyldigt kan see paa, at en enkelt Mand forstyrrende skal træde i Veien for det gode og ønskelige og i disse Aar eksempelst smukke Forhold, som hidtil har fundet Sted mellem Regjering og Rigsdagen.

Premierministeren: Den ærede Rigsdagsmand maa have misforstaaet mine Uttrin-